

Dorpskerk Terwolde

Programma

Open Monumentendag 2024

gemeente Voorst zaterdag 14 september

Op zaterdag 14 september is het Open Monumentendag! Ga jij ook op pad tijdens dit grootste culturele evenement van Nederland? In de gemeente Voorst is er op deze dag van alles te beleven. Natuurlijk zijn er veel opengestelde monumenten, waarvan een aantal nog nooit eerder opengesteld is geweest. Verder zijn er diverse activiteiten, rondleidingen, fiets- en wandelroutes en nog veel meer! Een aantal monumenten en activiteiten is (ook) op zondag 15 september te bezoeken.

Onderweg!

De vakantieperiode ligt voor veel mensen alweer achter ons. Anderen trekken er nu juist op uit. Vakantie wordt geassocieerd met rust en sommige mensen vinden het heerlijk om even een poosje thuis te zijn. Toch zullen veel van ons juist op pad gaan. Een dagje uit of een reis naar het buitenland, een bezoek aan het strand, naar de dierentuin of picknicken in de natuur. Wat we ook doen, we zijn in beweging, gaan ergens naar toe, we zijn onderweg. We zoeken een route uit en we rijden, fietsen, lopen of vliegen.

Sommige van onze routes en wegen zijn al eeuwenoud, ook in onze gemeente Voorst. Hoeveel mensen zullen er in de afgelopen geschiedenis wel niet gebruik van hebben gemaakt? Voor handel, familiebezoek, vakantie of woon-werkverkeer? Te voet, te paard of met een auto?

Het landelijke thema van de Open Monumentendag is dit jaar: Routes, netwerken en verbindingen. Wij mensen zijn altijd in beweging geweest en dat doen we nog steeds. Zo zijn routes ontstaan, netwerken ontwikkeld, wegen aangelegd, werelddelen ontdekt, verbindingen gelegd en vervoersmiddelen gebouwd. Communicatiemiddelen brengen nieuws van de ene naar de andere plek. Reizen, vervoer en communicatie zijn belangrijk voor ons, zowel vroeger als nu. De slogan van deze Open Monumentendag is dan ook: Onderweg!

Monumenten, routes, netwerken en verbindingen

Als comité Open Monumentendag Voorst zijn we met deze slogan enthousiast op weg gegaan om een leuk en gevarieerd programma samen te stellen. Samen met veel monumenteigenaren en andere vrijwilligers en enthousiaste inwoners hebben we een mooie selectie opengestelde monumenten, historische gebouwen en activiteiten kunnen samenstellen.

De meeste daarvan hebben een duidelijke link met het thema. Zo is er dit jaar in Teuge een mooie samenwerking ontstaan met vliegveld Teuge en Kamp Teuge. Ook is het voormalige postkantoor in Twello opengesteld. Verder is er een bijzondere wandelroute gemaakt tussen De Lathmer/Zozijn en het dorp Wilp. Bij de dorpskerk Terwolde is aandacht voor de pelgrimsroute van de heilige Cunera. Of kom in de Wilpse Klei van alles te weten over het Dommerholtsveer. Bij de Stoomhoutzagerij Wilpsche Dijk en de molen Weltevreden zie je de reis die beide complexen maken van vervallen staat naar nieuwe elan en herstel. Het tolhuis in Voorst en de Gietelse Brouwerij vertellen over het verleden van de oude handelsweg waaraan ze liggen. En hou je van oude auto's? Bij de Terwoldse molen De Ooievaar en bij Juffer Aaltjes Erve in Nijbroek kun je je hart eraan ophalen. Dit is slechts een greep uit de opengestelde monumenten en activiteiten.

De Matanze

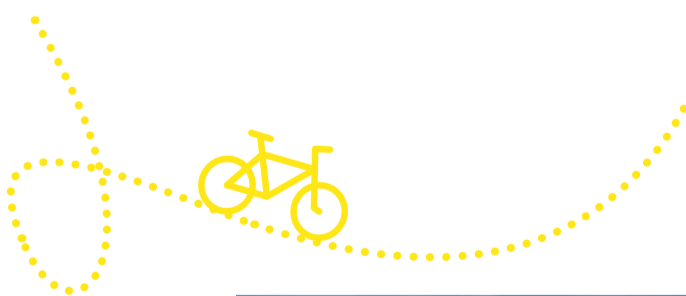
Programma en informatie

In deze special in het Voorster Nieuws vind je informatie over de opengestelde monumenten en de activiteiten op de Open Monumentendag. Daarnaast worden flyers verspreid met het programma in het kort. Op www.openmonumentendag.nl staat het volledige programma met uitgebreidere informatie.

Ga jij ook deze Open Monumentendag op weg? Bewonder een monument, bezoek een activiteit, beklim een kerktoeren of neem een pauze met wat drinken en lekkers. Onderweg zul je van alles tegenkomen! We wensen je een hele leuke reis vol mooie bestemmingen toe!

De Ark van Wilp

Vliegveld Teuge

Molen de Zwaan

Opengestelde monumenten en activiteiten

Programma zaterdag 14 september

Alle monumenten en activiteiten zijn geopend van 10.00 uur tot 17.00 uur, tenzij anders vermeld.

Nijbroek

Juffer Aaltjes Erve, Middendijk 29 in Terwolde

Deze prachtige IJsselhoeve heeft een groot voorhuis uit 1887 dat versierd is met siermetselwerk. De boerderij zelf is echter veel ouder dan 1887 en gaat terug tot minstens de 17e eeuw. In die tijd woonde hier juffer (ongehuwde adellijke dame) Angela à Blois, ook wel Aaltje genoemd. Zij is de naamgever van de boerderij. Imposant is ook de gigantische, oude treurbeuk voor het huis. De landbouwschuur naast de boerderij dateert naar schatting uit het einde van de 17e eeuw en is in 1991 liefdevol door vrijwilligers gerestaureerd. Passend bij het thema "Onderweg!" vindt u in een stal – die als museum wordt ingericht – diverse oldtimers van het merk Volvo, waaronder enkele zeer bijzondere préproductie-exemplaren. De eigenaren vertellen u graag hier in geuren en kleuren meer over.

Sint Martinuskerk Duistervoorde

Kamp Teuge

Terwolde

Buitenplaats Matanze, Deventerstraat 10 in Terwolde

De fraaie buitenplaats Matanze is ontstaan in de 17e eeuw. Een door eikenbomen omzoomde oprijlaan leidt naar het historische complex, bestaande uit een omgracht hoofdgebouw, koetshuis, theehuis, monumentale kassen en een dienstwoning. Verscholen tussen het groen ligt een Engelse landschapstuin met uitheemse boomsoorten en oude kassen. Je kan tijdens de Open Monumentendag een wandeling over de buitenplaats maken en ondertussen via een QR-code informatie ontvangen over de historie van de tuin en het landgoed. Na afloop van de wandeling kan je een lekker bakje koffie drinken in het theehuis.

Dorpskerk, Molenweg 2 in Terwolde

Al in de 13e eeuw stond op deze plek een klein kerkje, dat daarna rond 1400 en 1540 verbouwd werd tot het huidige gebouw. De kerk en haar interieur vormen een prachtig tijdsbeeld van de eeuwenoude geschiedenis van deze plek. Je vindt er bijvoorbeeld archeologische vondsten, een middeleeuws doopvont, met houtsnijwerk versierde kerkbanken uit de 17e eeuw en een kerkorgel uit 1827, dat ook bespeeld wordt. Ook zijn er fraaie middeleeuwse muurschilderingen te bewonderen, waaronder die van de heilige Cunera. Vermoedelijk lag de kerk op een pelgrimsroute die aan de heilige Cunera toegewijd was. Ook ligt de kerk op de eeuwenoude pelgrimsroute van de St. Jakobiparochie (noord-Friesland) naar Santiago de Compostella. Vrijwilligers in de kerk vertellen je van alles over de kerk en deze pelgrimsroutes, die zo mooi aansluiten bij het thema van dit jaar. Ook geven zij rondleidingen door de kerk en de kerktoren. De kerk is geopend van 10.00–16.00 uur.

De Middenhof, Molenweg 31 in Terwolde

De mooie IJsselhoeve De Middenhof opent gastvrij haar deuren. Koffie en thee met verse dadeltaart en Middenhofse appelcake staan voor je klaar. Sinds 2013 draagt De Middenhof de functie van zorgboerderij. De bewoners en begeleiders nemen je graag mee om van alles te vertellen over het verleden, de renovatie en het hedendaags bestaan van De Middenhof. Ook kan je vrij op het erf rondlopen, door de mooie Engelse landschapstuin en in de beide karakteristieke oude achterhuizen. Voor de jongere bezoekers zijn er kleurplaten of ze kunnen zelf de boerderij verkennen en kennismaken met de dwerggeiten, aabare konijnen en tamme muskuseenden. De Middenhof is geopend tussen 10.00–16.00 uur.

mr. A.C. baron Van der Feltzgemeal, Bandijk 23–25 in Terwolde

Het mr. A.C. baron Van der Feltzgemeal is sinds enkele jaren een gemeentelijk monument. Hier vinden de komende jaren allerlei ontwikkelingen plaats. Het terrein wordt herontwikkeld, er wordt een nieuw pompgebouw gebouwd en het elektrische gemaal wordt gemoderniseerd. Het oude stoomgemaal wordt gerestaureerd en wordt het onderkomen van IESSEL Cider. Tijdens de Open Monumentendag heeft u op zaterdag van 10.00 – 14.00 uur een bijzondere gelegenheid om het gemaal te bezichtigen en komt u alles te weten over de ontwikkelingen en de toekomst van deze plek.

Wandeling Wind & Water

Speciaal voor de Open Monumentendag is er een bijzondere wandelroute in Terwolde samengesteld. De wandelroute begint bij molen De Ooievaar en voert o.a. over een gedeelte van het klompenpad langs het Toevoerkanaal richting het mr. A.C. baron Van der Feltzgemeal. Scouting De Vundelaar zorgt voor een uniek veerpontje om het Toevoerkanaal over te steken. Meer informatie vind je op: www.openmonumentendag.nl/activiteit/route-wind-en-water/

Molen De Ooievaar, Wijkseweg 3 in Terwolde

Molen De Ooievaar kent een roerige geschiedenis. Maar liefst drie keer werd deze molen door brand getroffen: in 1893, in 1973 en in 2015. De molen is sindsdien herbouwd en weer volop in gebruik. Het molenvakje is geopend, er is een terras en de molenaars geven rondleidingen door de molen. Op de eerste verdieping is een tentoonstelling van handgemaakte modellen van Nederlandse molens. En bent u een liefhebber van mobiel erfgoed? Ook dit jaar vindt weer het evenement 'Wieken en Wielen' bij de molen plaats. Er zijn oldtimers te bewonderen en bezitters van oldtimers kunnen deze tegen een laag tarief laten taxeren. De molen is geopend van 10.00–16.00 uur.

Teuge

Kamp Teuge, deelcomplex B, Ambonstraat in Teuge

Hoewel het nog geen 90 jaar oud is, herbergt het bijzondere complex Kamp Teuge (ook wel bekend als De Fliegerhorst) al een schat aan verhalen en geschiedenis. Tijdens de Tweede Wereldoorlog bouwde de Duitse bezetter dit complex. Het was oorspronkelijk bedoeld als wooncomplex met 'scherfwerende onderkomens' voor de Duitse soldaten die actief waren op en rond vliegveld Teuge. Na de oorlog kreeg het complex een nieuwe bestemming voor defensiedoeleinden en diende het van 1951 tot 1971 als opvang- en woonoord voor de eerste Molukse KNIL-soldaten en hun families. Tegenwoordig biedt Kamp Teuge onderdak aan de Ecotribe. Zo is deze plek al decennialang een kruispunt van routes, netwerken en verbindingen. Een echte aanrader zijn ook de boeiende lezingen van Roberto Wattimena over het leven van de Molukse gemeenschap op deze plek. De lezingen vinden plaats om 10.30, 12.30 en 14.30 uur. Aansluitend geeft Ecotribe rondleidingen over het terrein.

Vliegveld Teuge, De Zanden 103 in Teuge

Het vliegveld in Teuge opent zijn poorten voor een bijzondere open dag en heet ook alle bezoekers van de Open Monumentendag van harte welkom. Dit historische vliegveld is opgericht in de jaren dertig van de vorige eeuw op initiatief van de welgestelde familie Ankersmit uit Deventer en heeft een rijke geschiedenis. Eén van de markantste momenten vond plaats op 2 augustus 1945, toen prinses Juliana met haar kinderen voor het eerst na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog terugkeerde naar Nederland via dit vliegveld. Ter herinnering hieraan is er nog steeds een monument aanwezig. Bezoekers kunnen op deze dag genieten van een scala aan activiteiten. Voor de liefhebbers van geschiedenis en monumenten zijn er onder andere een lezing over de rijke historie van het vliegveld en de aanwezigheid van diverse klassieke vliegtuigen.

Het Holthuis

Twello

Het Holthuis, Burgemeester van der Feltzweg 1 in Twello

De geschiedenis van Het Holthuis gaat vele eeuwen terug; het bestond al in de 14e eeuw. Rondom het landhuis ligt een fraai ontworpen en onderhouden rijksmonumentale tuin, die in verschillende fasen tot stand is gekomen. Van oude grachten via een romantische landschappelijke aanleg tot de unieke vroeg-twentigste-eeuwse deeltuin naar ontwerp van H. Copijn & Zoon. Deze bijzondere tuin is vrij te bezichtigen. Ook vrij te bezichtigen is de hoedententoonstelling, die eigenaresse en hoedenontwerpster Gerrie Bos-Bollen met zorg heeft samengesteld. Bovendien zal zij haar vak als hoedenontwerpster toelichten tijdens twee masterclasses. Meer informatie hierover vind je op de website: www.openmonumentendag.nl/monument/t-holthuis. Voor de masterclasses wordt een kleine bijdrage gevraagd, dat volledig gedoneerd wordt aan een goed doel.

Stoomhoutzagerij Wilpsche Dijk, Burgemeester van der Feltzweg 142 in Twello

De houtzagerij bestaat al meer dan 100 jaar en omvat een groot aantal gerestaureerde gebouwen en authentieke (stoom)machines. Met tientallen vrijwilligers worden de historische machines gerestaureerd en actief gebruikt om de oude ambachten in stand te houden en te herleven. De houtzagerij, de klompenmakerij, de smedij en de meubelmakerij zijn opengesteld en geven demonstraties. Ook zijn er rondleidingen en is er gelegenheid tot het drinken van een kopje koffie of thee.

Dorpskerk, Dorpsstraat 10 in Twello

Al in de Middeleeuwen stond hier een kapel, die in 1298 werd verheven tot parochiekerk. Rond 1400 werd de huidige kerktoren gebouwd en in latere eeuwen is de kerk verder uitgebreid. In de kerk zijn historische voorwerpen te bewonderen, zoals grafzerken van oude adellijke families, een middeleeuws doopvont, 16e-eeuwse muurschilderingen en het oudste kerkorgel van de gemeente Voorst. De jongere kunstwerken in de kerk zijn de veelkleurige glazen 'verenigingsboom' en twee gebrandschilderde glas-in-lood ramen van de Twellose kunstenaar Jan Ooms. De kerk is opengesteld van 14.00–16.00 uur.

Postkantoor, Domineestraat 16 in Twello

Dit karakteristieke gebouw past bij uitstek bij het thema van dit jaar: routes, netwerken en verbindingen. Het is namelijk in 1909 gebouwd als een post- en telegraafkantoor, met een directeurswoning op de eerste verdieping. Het fraai versierde pand is ontworpen door rijksbouwmeester C. H. Peters. Gelukkig is het aan de binnen- en buitenzijde nog goed en gaaf bewaard gebleven. Binnenkort wordt het gebouw verbouwd tot appartementen voor statushouders. De openstelling op de Open Monumentendag is daarom een unieke kans om nog een keer in dit bijzondere gebouw binnen te kijken. En luister vooral naar de boeiende verhalen en anekdotes van twee gepensioneerde postbodes, die hier gewerkt hebben en die je van alles over hun bijzondere werk en ervaringen kunnen vertellen. Ook kan je meer te weten komen over de verbouwplannen voor dit pand.

Havekes Mölle, Havekespad 13 in Twello

De Havekes Mölle is in 1898 in opdracht van de familie Havekes gebouwd. Op de plaats van de huidige molen stond al in het midden 14e eeuw een standermolen die altijd nauw verbonden is geweest met het landgoed Duistervoorde. De molen is een rijksmonument en is eigendom van de Stichting Behoud Havekes Mölle. Tijdens de Open Monumentendag zijn de (vrijwillige) molenaars en de molenaars in opleiding aanwezig om alle vragen van bezoekers te beantwoorden. Er zijn rondleidingen zodat iedereen kan kennismaken met de verschillende onderdelen en de constructie van de molen. Ook is er een molenvinkel waar je heerlijke graanproducten kan kopen. De molen is geopend van 10 tot 16 uur.

Sint-Martinuskerk, Kerklaan 16 in Twello

Over verbindingen gesproken: deze rooms-katholieke kerk is nauw verbonden met de buurschap Duistervoorde. De kern van deze verbinding dateert uit de periode na de Reformatie, toen er op kasteel Duistervoorde een schuilkerk werd ingericht. Rondom het kasteel ontstond in de 19e eeuw een rooms-katholiek centrum, met onder andere de huidige Sint-Martinuskerk en de Martinusschool (basisschool). Vanwege de viering van het 150-jarig bestaan van de Martinusschool is de kerk speciaal op zaterdagmiddag geopend, van 13 tot 16 uur. Er worden rondleidingen georganiseerd, maar je kan ook zelf de kerk bezichtigen.

Wilp

Café De Kroon, Kerkstraat 28 in Wilp

Tegenover de oude dorpskerk, in het schilderachtige dorpscentrum van Wilp, vindt je dit leuke café. Op deze Open Monumentendag zijn het café en het terras opengesteld. Binnen is er een filmvertoning van Operation Cannonshot en wordt er jaren '40 muziek gedraaid.

Dorpskerk, Kerkstraat 35 in Wilp

Deze zeer markante kerk is één van de oudste kerken van de Veluwe. Ook de locatie is oeroud. De huidige kerk is namelijk de vermoedelijke opvolger van een door Lebuïnus gestichte houten kapel uit 765. De huidige kerk bestaat uit een toren (deels 12e-eeuws, deels 16e-eeuws), een romaans tufstenen schip uit de 11e eeuw en een hoger, laatgotisch koor uit de 16e eeuw. Het gebouw ligt erg fraai en karakteristiek vlak achter de IJsseldijk. In de kerk krijgt u informatie over de bijzondere historie van het gebouw en over de stichter Lebuïnus.

De Lathmer/Zozijn, Lathmerweg 5 in Wilp

De Lathmer heeft een lange en boeiende geschiedenis, die al in de middeleeuwen begon. Het ontwikkelde zich van omgracht kasteel tot een uitgestrekt landgoed met een kapitaal landhuis en weelderige tuinen. Tegenwoordig bevindt zich op deze locatie het zorgcomplex van Zozijn. In het landhuis is een uniek museum ingericht over de veelzijdige geschiedenis van de zorg op de Lathmer. Verder is er een interessante historische wandelroute over het terrein en een bijzondere bomenroute.

Historische wandeling Wilp

De Historische Vereniging Voorst, museum Zozijn en de dorpscontactpersoon Wilp hebben een bijzondere wandeling georganiseerd, die de Lathmer met het dorp Wilp verbindt. De wandeling gaat voornamelijk over de verharde weg, maar loopt ook over de dijk langs het dorp. Daar waar nodig is de route aangepast, zodat deze ook te volgen is voor rolstoelgebruikers. De wandelingen vinden plaats om: 10:30, 12:30 en 14:30 uur. Ga mee op pad en geniet onderweg van alle bijzondere plekken waarlangs de route je voert. Het startpunt is bij kasteel Zozijn, Lathmerweg 4 in Wilp. Meer informatie over de wandelroutes vind je op de website: www.openmonumentendag.nl/monument/de-lathmer

Wilpermolen, Molenallee 12 in Wilp (Posterenk)

De Wilpermolen is een ronde stellingmolen die gebruikt werd om koren te malen. Het is de hoogste in zijn soort in de provincie Gelderland. De molen is in 1736 gebouwd door Willem Harmen van Broeckhuijzen, de eigenaar van het landgoed De Lathmer. De molen is rond 1767 na een brand herbouwd en is daarmee de oudste molen van de gemeente Voorst. In 1985 kwam de Wilpermolen in eigendom van de Stichting Behoud Wilpermolen en wordt nu regelmatig draaiende gehouden door een aantal vrijwillige molenaars. De Wilpermolen vervult ook de functie van 'Huiskamer voor Posterenk'. De molenaars geven graag een rondleiding en vertellen over de geschiedenis en de werking van de Wilpermolen. De molen is opengesteld van 10.30 uur tot 16.00 uur.

Zozijn museum

Tolhuis

Het Dommerholtsveer en De Kribbe, Weerdseweg 6A in Wilp

In het kader van het thema van de Open Monumentendag wordt bijzondere aandacht geschonken aan het Dommerholtsveer. Al eeuwenlang wordt de IJssel op meerdere plekken en manieren overgestoken, via voordelen (doorwaardbare plaatsen), bruggen en veren. Eén van die veren is het Dommerholtsveer. Het is niet bekend wanneer hier voor het eerst een veer in gebruik werd genomen. Wel weten we dat boerderij Dommerholt in Gorssel – waar de veerman woonde en waar het veer naar vernoemd is – al in de middeleeuwen bestond. In ieder geval rond 1800 is er een veer op deze plaats, die geëxploiteerd werd door de familie Dommerholt. Tot 1962 werd het veer door deze familie (via vrouwelijke lijn vererfd op o.a. de families Tuitert en Wolters) uitgebaat. Hun laatste veerpont – een eikenhouten boot uit 1948 – staat nu bij de horecagelegenheid De Kribbe. Hier is een interessante tentoonstelling over het veer te bezichtigen. De laatste veerman, Johan Wolters, is aanwezig en vertelt speciaal voor de Open Monumentendag van alles over het veer. Bij De Kribbe is ook een klein museum met een fraaie collectie oude landbouwwerktuigen en –voertuigen te bewonderen. Vanaf De Kribbe loopt een voet- en fietspad naar het huidige Dommerholtsveer, waar u kunt oversteken naar Gorssel.

De Dijkweide, Rijksstraatweg 89 in Wilp

Deze charmante buitenplaats ligt aan het oog onttrokken door het omringende bos, maar speciaal voor de Open Monumentendag ben je hier van harte welkom. De fraaie villa is in 1927 ontworpen door de architect J.G.A. van Dongen. Rondom het huis liggen gazons en een parkbos, dat met zorg onderhouden wordt. Ook zijn er zichtlijnen en panorama's naar de omgeving. Nabij het park ligt de oude IJsseldijk.

Bussloo

Sint-Martinuskerk, Bussloselaan 40 in Voorst (Bussloo)

De Sint-Martinuskerk is in 1818 gebouwd door de toenmalige heer van Bussloo. Dit mooie rijksmonument is op de Open Monumentendag gevuld met muzikale klanken. Zo wordt het monumentale Naberorgel bespeeld. Op sint-martinuskerk-bussloo.org staat de verdere invulling van het programma. Tijdens de concerten, en tussendoor, is er gelegenheid om de kerk te bezichtigen en naar de geschiedenis én toekomst van het gebouw te luisteren. Het prachtige interieur is absoluut een bezoek waard. De kerk is open van 10 tot 16.30 uur.

Sint-Martinuskerk, Bussloo

Voorst

Tolhuis, Beekzichtweg 34 in Voorst

Dit charmante gebouw is ooit begin 19e eeuw gebouwd als tolhuis. Op de verharde rijksweg van Apeldoorn over Voorst naar Zutphen (huidige Rijksstraatweg) werd tot 1900 tol geheven, om daarmee de kosten van de wegverbeteringen te bekostigen. Er was een slagboom over de Rijksstraatweg en de mensen die onderweg waren moesten een bepaald bedrag aan tol betalen. Rond 1900 stopte de tolheffing en verkocht de Staat het pand aan het landgoed Beekzicht. Tegenwoordig is het een woonhuis. Als herinnering aan de oude functie zie je op de gevel nog de oude bewegwijzering geschilderd, met daarin de afstand in kilometers naar Zutphen (7,1), Deventer (9,6) en Apeldoorn (13,33). De binnenzijde van het tolhuis is niet opengesteld.

Gietelse Brouwerij, Deventerweg 28 in Voorst

Deze opvallende T-boerderij ligt markant op de hoek van de Rijksstraatweg en de Haanstraat; twee oude, belangrijke handelswegen. Geen wonder dat hier al in de 15/16e eeuw een florerende herberg stond, een fijne rustplaats voor mensen die onderweg waren. De herberg stond toen bekend onder de naam Nimweghen (aan de handelsroute naar Nijmegen). Vanaf het einde van de 17de eeuw werd er ook een brouwerij gevestigd en kwam de huidige naam, Gietelse brouwerij, in zwang. De herberg ligt namelijk midden in het buurschap Gietelo. De brouwerij brouwde bier voor o.a. kasteel Bussloo en De Poll. Tot het begin van de jaren '70 van de vorige eeuw was er nog een café in het voorhuis van de boerderij gevestigd. Vanaf 1991 hebben de huidige bewoners het gebouw liefdevol gerestaureerd en in oude glorie hersteld. Zij leiden u graag rond door hun bijzondere pand en kunnen er van alles over vertellen. De huidige kelders zijn zeer oud en dateren mogelijk uit de tijd van de oudste herberg.

Molen De Zwaan, Enkweg 44 in Voorst

Dit is een achtkantige, bovenkruisende stellingmolen uit 1740. Deze hele oude molen stond ooit in Uithuizen (Groningen). In 1904 werd deze molen in onderdelen per schip naar Voorst getransporteerd en hier weer opgebouwd. In 1976 is de molen gerestaureerd en ontving hij zijn naam: De Zwaan, vernoemd naar molenaarsdochter Zwaantje. Dankzij stichting De Zwaan, die het onderhoud en beheer van de molen sindsdien op zich nam, is de molen nog steeds in goede staat en draaiend te bewonderen. De molen is open van 10.00–14.30 uur. De molenaar staat voor je klaar om een rondleiding te geven en om je van alles over de molen te vertellen. Bij voldoende wind zal de molen ook draaien.

Groot Oerink, Kerkstraat 29 in Voorst

Naast de dorpskerk, aan de rand van het dorp en omringd door het weidse landschap van de Voorsterklei ligt deze markante boerderij Groot Oerink. Niet alleen de dorpskerk is oeroud, dat geldt ook voor dit boeren erf. De boerderijnaam komt al op een document uit 1326 voor. Het was één van de 19 boerderijen die vanuit de middeleeuwse Hof te Voorst werden beheerd. Oorspronkelijk heette de boerderij Oerink, maar na de her- of verbouw in 1882 ontstond de naam Groot Oerink. De boerderij bestaat uit een imposante T-boerderij met parallel aan het achterhuis een landbouwschuur. De deel met de boerderijwinkel is zowel op zaterdag als op zondag geopend van 10 tot 16 uur.

De Nijenbeek, Nijenbeekseweg 48 in Voorst

Wat nu een ruïne is, werd in de 13e eeuw gebouwd als een stevige donjon (verdedigingsburcht). De donjon werd uitgebreid tot een kasteel met voorburch, waar ook eeuwenlang in gewoond werd. Op 12 april 1945 werd het kasteel beschoten door de geallieerden in het kader van Operation Cannonshot. Zij wilden hier de IJssel oversteken om hun opmars van de bevrijding van Nederland voort te zetten, maar de Duitsers hadden zich verschanst in de Nijenbeek. Het lukte om de Duitsers te verdrijven, maar het kasteel is sindsdien een ruïne. Je wordt ontvangen in huisje Sonnenberg, waar je een boeiende presentatie krijgt over de geschiedenis van de burcht en een interessante archeologische tentoonstelling kan bewonderen. Daarna kan je onder leiding van een deskundige gids de ruïne bezoeken.

Klarenbeek

Molen De Hoop, Molenweg 4A in Klarenbeek

Deze achtkantige korenmolen, met de mooie naam 'De Hoop' is in 1905 gebouwd door Theo Pijnappel. De molen is sindsdien altijd in het bezit van de molenaarsfamilie Pijnappel gebleven; het is een echt familiebedrijf. Vroeger werd er voornamelijk voor boeren in de omgeving gemalen, maar tegenwoordig is dat niet meer het geval, al maalt de molen nog steeds bedrijfsmatig. Op de plek van de voormalige opslagruimte is nu een molenwinkel waar een groot assortiment meelsoorten, bakmixen en aanvullende artikelen verkocht worden. De molen is geopend van 9 tot 16 uur.

Landgoed Klarenbeek

Programma zondag 15 september

Alle monumenten en activiteiten zijn geopend van 10.00 uur tot 17.00 uur, tenzij anders vermeld.

Nijbroek

Juffer Aaltjes Erve, Middendijk 29 in Terwolde

Deze prachtige IJsselhoeve heeft een groot voorhuis uit 1887 dat versierd is met siermeetselwerk. De boerderij zelf is echter veel ouder dan 1887 en gaat terug tot minstens de 17e eeuw. In die tijd woonde hier juffer (ongehuwde adellijke dame) Angela à Blois, ook wel Aaltje genoemd. Zij is de naamgever van de boerderij. Imposant is ook de gigantische, oude treurbeuk voor het huis. De landbouwschuur naast de boerderij dateert naar schatting uit het einde van de 17e eeuw en is in 1991 liefdevol

door vrijwilligers gerestaureerd. Passend bij het thema "Onderweg!" vindt u in een stal – die als museum wordt ingericht – diverse oldtimers van het merk Volvo, waaronder enkele zeer bijzondere préproductie-exemplaren. De eigenaren vertellen u graag hier in geuren en kleuren meer over.

Twello

Sint-Martinuskerk, Kerklaan 16 in Twello

Over verbindingen gesproken: deze rooms-katholieke kerk is nauw verbonden met de buurschap Duistervoorde. De kern van deze verbinding dateert uit de periode na de Reformatie, toen er op kasteel Duistervoorde een schuilkerk werd ingericht. In 1803 werd er voor het eerst een echt kerkje gebouwd, dat nog een dak had van stro of riet. De huidige imposante kerk is de opvolger hiervan. Hij dateert uit 1887 en is ontworpen door de Deventer architect G. te Riele. De kerk is in neo-gotische stijl ontworpen en versierd met siermeetselwerk. In de kerk zijn op een aantal plekken nog fraaie, kleurrijke schilderijen te zien. De kerk is open op van 14 tot 16 uur.

Voorst

Groot Oerink, Kerkstraat 29 in Voorst

Naast de dorpskerk, aan de rand van het dorp en omringd door het weidse landschap van de Voorsterklei ligt deze markante boerderij Groot Oerink. Niet alleen de dorpskerk is oeroud, dat geldt ook voor dit boeren erf. De boerderijnaam komt al op een document uit 1326 voor. Het was één van de 19 boerderijen die vanuit de middeleeuwse Hof te Voorst werden beheerd. Oorspronkelijk heette de boerderij Oerink, maar na de her- of verbouw in 1882 ontstond de naam Groot Oerink. De boerderij bestaat uit een imposante T-boerderij met parallel aan het achterhuis een landbouwschuur. De deel met de boerderijwinkel is zowel op zaterdag als op zondag geopend van 10 tot 16 uur.

De Nijenbeek, Nijenbeekseweg 48 in Voorst

Wat nu een ruïne is, werd in de 13e eeuw gebouwd als een stevige donjon (verdedigingsburcht). De donjon werd uitgebreid tot een kasteel met voorburch, waar ook eeuwenlang in gewoond werd. Op 12 april 1945 werd het kasteel beschoten door de geallieerden in het kader van Operation Cannonshot. Zij wilden hier de IJssel oversteken om hun opmars van de bevrijding van Nederland voort te zetten, maar de Duitsers hadden zich verschanst in de Nijenbeek. Het lukte om de Duitsers te verdrijven, maar het kasteel is sindsdien een ruïne. Je wordt ontvangen in huisje Sonnenberg, waar je een boeiende presentatie krijgt over de geschiedenis van de burcht en een interessante archeologische tentoonstelling kan bewonderen. Daarna kan je onder leiding van een deskundige gids de ruïne bezoeken.

Klarenbeek

Landgoed Klarenbeek, Kopermolenweg 16 in Klarenbeek

Deze plek wordt al eeuwenlang bewoond door de familie Krepel. Eerst exploiteerden zij een koperslagerij, later een houtzagerij. Vanaf 1950 worden hier deuren vervaardigd. Tegenwoordig is een deel van het complex ontwikkeld tot een B&B-, trouw- en vergaderlocatie. Op de Open Monumentendag zijn de monumentale fabrieksgebouwen open en ook het nieuwe fabrieksmuseum is te bewonderen. Hierin is de geschiedenis van het industriële complex vanaf 1732 te zien in tekst, beeld en objecten. Ook de gerestaureerde tuinmanswoning, nu in gebruik als vergaderruimte, zal opengesteld zijn. Verder zullen de plannen voor het herstel van de watergangen, de beek en de molenvijver (Wierd) uit de doeken gedaan worden. Ook hoort u iets over de plannen om een hypermodern waterrad te plaatsen op de plek waar ooit de watermolen stond, om eigen energie te kunnen opwekken.

Ruïne de Nijenbeek

Fietsroutes

Op www.bezoekvoorst.nl/openmonumentendag vind je verschillende mooie fietsroutes langs historische monumenten en mooie plekken in de gemeente Voorst. Ook is er speciaal voor dit jaar een fietstocht gemaakt langs het merendeel van de monumenten. Je hebt keuze uit een lange route door de hele gemeente Voorst of een verkorte route door het noorden of het zuiden van de gemeente. Veel fietsplezier!

De VriendenLoterij Open Monumentendag in Voorst wordt jaarlijks georganiseerd door comité Open Monumentendag Voorst en landelijk bureau Open Monumentendag in samenwerking met de VriendenLoterij. Met dit evenement willen wij gezamenlijk de aandacht voor de monumenten vergroten door dit bijzondere Nederlands cultureel erfgoed toegankelijk te maken en te behouden voor een breed publiek.

Het comité Open Monumentendag Voorst wenst iedereen een fantastische Open Monumentendag. Check www.openmonumentendag.nl voor de meest actuele informatie en eventuele aanpassingen of toevoegingen aan het programma. Veel plezier onderweg!

Meer informatie

Meer informatie over alles wat er te zien en te beleven is op de Open Monumentendag in de gemeente Voorst: www.openmonumentendag.nl

Het comité Open Monumentendag Voorst wenst iedereen een fantastische Open Monumentendag. Veel plezier onderweg!